

Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці)

Викладач:

д-р. біол. н. Григор'єва Л. І.;

Алексєєва А. О.

Результати:

В результаті опанування дисципліни студент буде знати: сучасні проблеми й головні завдання безпеки життєдіяльності; міжнародні норми і законодавство України у сфері безпеки життєдіяльності населення, систему управління охороною праці та цивільного захисту; основні методи збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу; основи домедичної допомоги при нещасних випадках та надзвичайних ситуаціях (НС); логістичні принципи евакуації населення і працівників; психологічні методи мотивації людей для підвищення стресостійкості під час НС та стійкого дотримання принципів гігієни та безпеки праці; основні методи й системи забезпечення техногенної безпеки, основні сучасні пристрої, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек; безпечні режими, параметри, виробничі процеси в галузі професійної діяльності; методичне забезпечення проведення навчання серед працівників та населення з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та дій за надзвичайних ситуацій; функції, обов'язки й повноваження з охорони праці на робочому місці, у виробничому колективі; шляхи відвернення уражальної дії небезпечних чинників природного та техногенного характеру.

Вміти користуватися знаннями, отриманими в процесі опанування дисципліни.

Формат: дисципліна циклу загальної підготовки

Обсяг: 3 кредити ECTS, з яких 15 годин лекцій, 15 годин групових занять та 60 годин самостійної роботи; 33 % аудиторного навантаження.

Мета: формування у студентів системи теоретичних і прикладних знань з питань створення умов безпеки людини в середовищі її існування та діяльності, у тому числі виробничої. Основний акцент робиться на оволодінні правильною системою цінностей, згідно з якою головним суспільним чинником є життя, довголіття та здоров'я людини (в тому числі в сфері виробничої діяльності) та формуванні навичок забезпечення безпеки своєї та оточуючих людей.

Тематика курсу:

Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності (БЖД) і забезпечення безпеки людини в середовищах його існування

Тема 1. Категорійно-понятійний апарат безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Безпека життєдіяльності в законах і підзаконних актах.

Тема 2. Природні, техногенні та соціально-політичні небезпекі, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.

Тема 3. Характеристика людини в системі «людина – середовище». Основи фізіології людини в контексті її здоров'я і безпеки.

Тема 4. Перша допомога при нещасних випадках. Корпоративна безпека.

Розділ 2. Основи охорони праці

Тема 5. Загальні питання охорони праці. Правове та нормативне регулювання охорони праці.

Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

Тема 6. Система управління охороною праці на підприємстві. Служба охорони праці. Організація навчання з охорони праці на підприємстві. Розслідування нещасних випадків.

Тема 7. Санітарно-гігієнічні та ергонометричні основи охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань.

Тема 8. Повітряне середовище виробничих приміщень. Освітлення виробничих приміщень.

Тема 9. Виробничий шум, ультра- та інфразвук й виробнича вібрація. Електромагнітні поля та випромінювання різної фізичної природи та частотних діапазонів. Іонізуюче випромінювання.

Тема 10. Електробезпека Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці)

Компетентності:

ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів, у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності, а також бізнесу у сфері послуг.

Програмні результати:

ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища, охорони праці і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 16. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур, а також бізнесу, в т. ч. у сфері послуг, і застосовувати їх на практиці.

Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці)

Матеріально-технічне забезпечення:

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер); Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;

OS: Windows, Android, iOS; Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge; Програмне

забезпечення: Word, PowerPoint; Skype, Zoom, Google Meet;

Відкриті бази даних Міністерства юстиції України Система електронного навчання Moodle 3.9

Апаратне забезпечення викладання дисципліни

- ✓ Дозиметр ДП-5Б – 1 шт.
- ✓ Дозиметр ДП-5А – 1 шт.
- ✓ Радіометр стаціонарний ТИК-87 (СРП-68) – 1 шт.
- ✓ Радіометр стаціонарний «Прип'ять» – 2 шт.
- ✓ Макет-схема дозиметра ДП 5-А – 1 шт.
- ✓ Макет-схема дозиметра ДП63-А – 1 шт.
- ✓ Дозиметр-радіометр МКС-05 «ТЕРРА» – 1 шт.
- ✓ Хімреактиви для ВПХР.
- ✓ Протигази – 2 шт.
- ✓ Тестер інтенсивності електромагнітного випромінювання ТМ-194 – 1 шт.
- ✓ Гігрометр психрометричний ВИТ – 2 шт.
- ✓ Гігрометр психрометричний ВИТ – 1 шт.
- ✓ Цифровий термо-гігрометр з годинником – 2 шт.
- ✓ Анемометр чашковий – 1 шт.
- ✓ Психрометр – 2 шт.
- ✓ Психрометр електричний – 1 шт.
- ✓ Професійний анемометр (термоанемометр ET-935) – 1 шт.
- ✓ Люксметр АПК – 1 шт.
- ✓ Люксметр Ю 116 – 1 шт.
- ✓ Манометр ТМ – 1 шт.
- ✓ Барометр М67М3523 – 1 шт.

Академічна доброчесність:

передбачається індивідуальне виконання практичних завдань, контрольних робіт. У разі наявності текстових збігів, копіюванні або фальсифікації даних, робота не буде зараховуватися.

Оцінювання:

- ✓ Виступи на семінарських заняттях – 20 б.
- ✓ Робота на практичних заняттях – 15 б.
- ✓ Виконання індивідуальної пошуково- інформаційної роботи – 20 б.
- ✓ Самостійна практична робота – 15 б.
- ✓ **Залік – 30 б.**

Вимоги до робіт:

Виступ на семінарських заняттях оцінюється за такими критеріями:

- ✓ Знання матеріалу (3 б)
- ✓ Опрацювання додаткової літератури (1 б)
- ✓ Активна участь в обговоренні питань семінару (1 б)

Робота на практичних заняттях:

- ✓ Підготовка до заняття (опрацювання матеріалу, підготовка до виконання: визначення теми, мети) (2 б)
- ✓ Повне і вірне виконання роботи (2 б)
- ✓ Наявність висновків (1 б)

Виконання та захист індивідуальних навчально-дослідницьких завдань:

- ✓ Велика кількість опрацьованих літературних джерел (4 б)
- ✓ Дотримання структури роботи (Зміст, Вступ, Основна частина, Висновки) (4 б)
- ✓ Дотримання вимог в оформленні (в т.ч. посилань на літературне джерело) (4 б),
- ✓ Наявність власних суджень (4 б),
- ✓ Підготовка презентації до роботи (4 б).

Самостійна практична робота:

- ✓ Повне і вірне виконання роботи (10 б)
- ✓ Наявність висновків (2 б)
- ✓ При захисті роботи вміти практично виконати своє завдання (3 б)